

Методичні рекомендації з навчально-методичного забезпечення дисципліни «Педіатрія»,
освітньо-професійної програми «Медицина»,
ОНМедУ кафедра педіатрії №1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет медичний

(назва факультету)

Кафедра педіатрії №1

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.проректора з науково-педагогічної роботи
проф. _____ Світлана КОТЮЖИНСЬКА
" " _____ 2022 р

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Факультет медичний, курс 5 _____

Навчальна дисципліна - «ПЕДІАТРІЯ»

_____ (назва навчальної дисципліни)

Затверджено:

Засіданням кафедри _____
Одеського національного медичного університету

Протокол № 4 від "17" 10 2022 р.

Завідувач кафедри _____ (Микола АРЯЄВ.)
(підпис) (Ім'я, прізвище)

Розробники:

(вказати прізвища, наукові ступені, вчені звання та посади розробників; усі, хто викладають зазначену навчальну дисципліну, мають бути у числі розробників)

____ проф. Микола АРЯЄВ, доц. Віктор БІРЮКОВ, доц. Діна ВАРБАНЕЦЬ, доц. Юлія ДЕСЯТСЬКА, доц. Лариса КАПЛІНА, доц. Людмила СЕНЬКІВСЬКА, доктор філософії Дар'я УСЕНКО, асист. Наталя БИШЛЕЙ, асист. Вікторія Павлова, асист. Діана СЕЛІМХАНОВА, асист. Михайло СТРЕЛЬЦОВ, асист. Ірина ТАЛАШОВА _____

Примітка. У разі публікації методичних розробок як самостійної друкованої праці вчена рада факультету надає рекомендацію до друку за наявності двох рецензій, одна з яких зовнішня — від рецензента іншого закладу вищої освіти.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Змістовий модуль №3 «Хвороби ендокринної системи у дітей»

Практичне заняття № 24

Тема: Цукровий діабет у дітей.

Цукровий діабет у дітей: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.

Практичне заняття № 25

Тема: Цукровий діабет у дітей.

Цукровий діабет у дітей: диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Хронічні ускладнення цукрового діабету у дітей

Практичне заняття № 26

Тема: Цукровий діабет у дітей.

Цукровий діабет у дітей: Гострі ускладнення Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми у дітей: причини виникнення, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, надання невідкладної допомоги, профілактика

Практичне заняття № 27

Тема: Захворювання щитовидної залози у дітей. Класифікація захворювань щитовидної залози у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей.

Практичне заняття № 28

Тема: Захворювання щитовидної залози у дітей. Лікування, профілактика та прогноз дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей. Невідкладна допомога при тиреотоксичній кризі у дітей.

Практичне заняття № 29

Тема: Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи, у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз

Практичне заняття № 30

Тема: Захворювання статевих залоз та наднирників у дітей. Захворювання статевих залоз (затримка та прискорення статевого розвитку, невизначена стать) та наднирників у дітей (адрено-генітальний синдром, хронічна надниркова недостатність). Етіологія, патогенез, класифікація, клініка,

діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Практичне заняття № 31

Тема: Ожиріння у дітей.

Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей в галузі педіатрії з підрозділу ендокринологія

Тема 10. Цукровий діабет у дітей.

Цукровий діабет у дітей: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Гострі та хронічні ускладнення цукрового діабету у дітей. Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми у дітей: причини виникнення, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, надання невідкладної допомоги, профілактика.

Тема 11. Захворювання щитовидної залози та гіпоталамо-гіпофізарної системи, у дітей.

Класифікація захворювань щитовидної залози у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика та прогноз дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу у дітей. Невідкладна допомога при тиреотоксичній кризі у дітей. Захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи, у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 12. Захворювання статевих залоз та наднирників у дітей. Ожиріння у дітей.

Захворювання статевих залоз (затримка та прискорення статевого розвитку, невизначена стать) та наднирників у дітей (адрено-генітальний синдром, хронічна надниркова недостатність). Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Ожиріння у дітей. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Основні поняття:

Тема 10. Визначення етіології, патогенезу цукрового діабету у дітей. Визначення класифікації цукрового діабету. Визначення клініки цукрового діабету у дітей. Встановлення діагнозу цукровий діабет. Визначення принципів лікування

цукрового діабету. Визначення профілактики та прогнозу цукрового діабету. Визначення гострих та хронічних ускладнень цукрового діабету у дітей. Встановлення діагнозів гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми у дітей: причини виникнення, патогенез, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, надання невідкладної допомоги, профілактика.

Тема 11. Визначення захворювань щитовидної залози у дітей. Встановлення діагнозу дифузного токсичного зобу у дітей.: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Встановлення діагнозу гіпотиреозу у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Встановлення діагнозу автоімунного тиреоїдиту у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Встановлення діагнозу ендемічного зобу у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Надання невідкладної допомоги при тиреотоксичній кризі у дітей. Визначення захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Тема 12. Визначення захворювання статевих залоз у дітей. Встановлення діагнозу затримка та прискорення статевого розвитку, невизначена стать у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Визначення захворювань наднирників у дітей. Встановлення діагнозу адрено-генітальний синдром, хронічна надниркова недостатність: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз. Визначення ожиріння у дітей: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика, прогноз.

Обладнання: манекен дитини, пацієнт за темою заняття.

План:

1. Організаційні заходи (привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми).
2. Контроль опорного рівня знань:

Тема 10. Етіопатогенез цукрового діабету. Класифікація цукрового діабету. Клініка, діагностика, диференційна діагностика цукрового діабету. Лікування цукрового діабету: інсулінотерапія. Гіперглікемічна кетоацидотична та гіпоглікемічна коми: етіопатогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, невідкладна допомога. Профілактика та прогноз ЦД

Тема 11. Класифікація захворювань щитовидної залози у дітей. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика дифузного токсичного зобу. Етіологія, патогенез, клініка,

діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика гіпотиреозу. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика автоімунного тиреоїдиту. Невідкладна допомога при тиреотоксичному кризі у дітей. Етіопатогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика різних клінічних форм патології росту (екзогенно-конституціональної, гіпофізарної, соматогенної). Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування нецукрового діабету у дітей.

Тема 12. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування хвороби Іценка — Кушинга. Етіопатогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика різних клінічних форм ожиріння. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика різних клінічних форм адреногенітального синдрому. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика різних клінічних форм хронічної недостатності надниркових залоз. Захворювання статевих залоз (затримка та прискорення статевого розвитку, невизначена стать): етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, прогноз

3. Формування професійних вмінь, навичок (оволодіння навичками комунікації, клінічного огляду, визначення схеми лікування, проведення лабораторного дослідження тощо) оволодіння навичками:

1. Огляду та клінічного обстеження дитини з ендокринними захворюваннями.
2. Оцінки фізичного розвитку дитини за номограмами сигмальних відхилень згідно віку.
3. Оцінки психомоторного розвитку дитини згідно віку.
4. Оцінки статевого розвитку дитини згідно віку.
5. Пальпації шкіри, підшкірної клітковини, м'яких тканин, живота, судин.
6. Перкусії легень, серця, живота.
7. Аускультатії легень, серця, живота.
8. Вимірювання артеріального тиску на верхніх та нижніх кінцівках з оцінкою за центильними номограмами відповідно зросту.
9. Визначення характеристик та частоти пульсу.
10. Оцінки стану свідомості.
11. Оцінки даних лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, ліпідограма, рівень глюкози крові, тести з навантаженням, рівень глікозилизованого гемоглобіну).
12. Вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, демонстрація та відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, тренувальні вправи з діагностики найбільш поширених геморагічних захворювань у дітей.

4. Підбиття підсумків: тестування, диференційний залік (наприкінці модулю).

5. Список рекомендованої літератури (основна, додаткова, електронні

інформаційні ресурси):

Основна:

1. Педіатрія Навчальний посібник у двох томах. за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. – Одеса : ОНМедУ, 2014 Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. – 155 с.
2. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелинський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. – 2017. – 280 с.
3. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску.. – ОНМедУ. – 2017.

Додаткова

1. Aryayev M, Senkivska L and Lowe JB (2021) Psycho-Emotional and Behavioral Problems in Children With Growth Hormone Deficiency. Front. Pediatr. 9:707648. doi: 10.3389/fped.2021.707648, SCOPUS, Квартиль Q1
2. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. Якість життя дітей з дефіцитом гормону росту: значення клінічних, психоемоційних та соціо-демографічних факторів/ Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. // Проблеми ендокринної патології. – 2021. – №3 (Т75). – С. 7–13. <https://doi.org/10.21856/j-PEP.2021.3.01>, SCOPUS, Квартиль Q4
3. Senkivska L, Aryayev M. Compliance and barriers to growth hormone therapy in children. Pediatra Polska - Polish Journal of Paediatrics. 2021;96(3). – С.181-184. DOI: <https://doi.org/10.5114/polp.2021.109303> SCOPUS, Квартиль Q4
4. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. Домашнє і шкільне насильство щодо низькорослих дітей з дефіцитом гормону росту/ Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. // Медичні перспективи. – 2021. – №3 (Т26). – С. 125–131. DOI: <https://doi.org/10.26641/2307-0404.2021.3.242113> SCOPUS, Квартиль Q4
5. Сенківська Л. І., Аряєв М. Л. Клінічна та ауksологічна характеристика дефіциту гормону росту дітей південного регіону України / М. Л. Аряєв, Л. І. Сеньківська. // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2021. – № 1 (Т 25). – С. 40–44. DOI: 10.31393/reports-vnmedical-2021-25(1)-07
6. Сеньківська Л. І. Програма виявлення дефіциту гормону росту у дітей Одеського регіону / Л. І. Сеньківська // Современная педиатрия. – 2018. – № 7. – С. 34–38.
7. Аряєв М. Л. Клініко-епідеміологічна характеристика низькорослості дітей Одеського регіону / М. Л. Аряєв, Л. І. Сеньківська // Современная педиатрия. - 2017. - № 6. - С. 36-40.
8. Аряєв М. Л. Ідентифікація біоетичних проблем у дітей з дефіцитом гормону росту / М. Л. Аряєв, Л. І. Сеньківська // Етичні аспекти біомедичних

- досліджень та медичної практики: шостий національний конгрес з біоетики з міжнар. участю, 27–30 вересня 2016 р., Київ. – С. 50–51.
9. Циунчик Ю. Г. Клінічне значення психоемоційних факторів при ожирінні у дітей / Ю. Г. Циунчик // Сучасна педіатрія. – 2016. – № 5. – С. 98–101.
10. Наказ МОЗ України № 1269 від 05.06.2019 «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол»

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.pediatrics.od.ua/>
2. <http://moz.gov.ua>
3. <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-14092021--1945-pro-zatverdzhennja-unifikovanogo-klinichnogo-protokolu-pervinnoi-medichnoi-dopomogi-integrovane-vedennja-hvorob-ditjachogo-viku>
4. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>
5. <https://www.ama-assn.org/about>
6. <https://www.facebook.com/AmericanMedicalAssociation/>
7. www.oapn.od.ua
8. www.who.int
9. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
10. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
11. <http://bma.org.uk>
12. <http://www.gmc-uk.org>
13. <http://www.bundesaerztekammer.de>
14. International Pediatric Association (IPA)
https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/